

Pasirašyta Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinė sutartis

Aušra Volodkaitė

Lietuvos slaugos specialistų organizacija



Pasirašyta Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinė sutartis. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: Evelina Karalkevičienė (Lietuvos sveikatos apsaugos profesinių sąjungų federacija), sveikatos apsaugos viceministrė Danguolė Jankauskienė, Gabija Tomkutė (Profesinių sąjungų organizacija „Lietuvos medikų forumas“), sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys, Aldona Baublytė (Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga), Lina Ganatauskienė (Lietuvos farmacijos darbuotojų profesinė sąjunga), Jolanta Keburienė (Lietuvos greitosios medicinos pagalbos darbuotojų profesinė sąjunga „Solidarumas“), Liutauras Labanauskas (Lietuvos gydytojų sąjunga); antroje eilėje iš kairės į dešinę: Aušra Volodkaitė (Lietuvos slaugos specialistų organizacija), Kęstutis Juknis (Lietuvos profesinių sąjungų federacija „Sandrauga“), Regina Jarošienė (Lietuvos medicinos įstaigų profesinė sąjunga „Solidarumas“)

2021 m. lapkričio 15 d. devynios sveikatos įstaigų darbuotojamss atstovaujančios profesinės sąjungos su Vyriausybės įgaliota Sveikatos apsaugos ministerija pasirašė Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (LNSS) šakos kolektyvinę sutartį.

Po ilgiau kaip pusmetį trukusių intensyvių derybų pasirašyta sutartis atnaujino ir pratęsė 2018 m. pradėtos socialinės partnerystės tarp profesinių sąjungų, darbdavių atstovų ir Sveikatos apsaugos ministerijos pradėtą tradiciją.

Slaugytojai ypač laukė šios sutarties, ne kartą skambino į vienos iš derybose dalyvaujančių organizacijų – Lietuvos slaugos specialistų organizacijos – biurą ir teiravosi informacijos apie derybas bei tikėtinus rezultatus, kadangi su sutarties pasirašymu siejo didelius lūkesčius – kad sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai sulauks daugiau dėmesio iš valdžios institucijų ir jų iniciatyvos spręsti sveikatos darbuotojų problemas. Ne paslaptis, kad slaugytojai ir kiti darbuotojai laukė darbo užmokesčio didinimo, darbo sąlygų gerinimo, adekvataus darbo krūvio ir normatyvų reglamentavimo. Todėl visos profesinės sąjungos aktyviai dirbo siekdamos atstovauti savo nariams

ir užtikrinti prieš trejus metus pasirašytos sutarties, kurios galiojimas baigiasi 2021 m. pabaigoje, atnaujinimą, papildymą ir išplėtimą.



Sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys ir Lietuvos slaugos specialistų organizacijos prezidentė Aušra Volodkaitė po LNSS šakos kolektyvinės sutarties pasirašymo

Derybų procesas nebuvo lengvas, reikalavo daug laiko ir pastangų visoms šalims derinant tarpusavio pozicijas, ieškant geriausių ir visiems priimtinių sprendimų, tačiau šiandieną galime pasidžiaugti bendromis jėgomis pasiektu rezultatu. Prie sėkmingos derybų baigties labiausiai prisidėjo profesinių sąjungų vieningumas, solidarumas, atkaklus bendro tikslo siekimas ir intensyvus darbas, kartais – nepaisant poilsio laiko. Ne kartą teko nuotoliniu būdu savaitgaliais, vakarais išsamiai aptarinėti sutarties punktus, kadangi spaudė ribotas laikas, – artėjanti metų pabaiga, biudžeto formavimas bei tvirtinimas ir būtinybė iki to laiko parengti ir pasirašyti sutartį.

Susitarimą pasirašė devynios sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojus vienijančios profesinės sąjungos, atstovaujančios gydytojams, slaugytojams, farmacininkams, kitiems specialistams – Lietuvos gydytojų sąjunga, Lietuvos slaugos specialistų organizacija, Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos farmacijos darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos greitosios medicinos pagalbos darbuotojų profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos medicinos įstaigų profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinių sąjungų federacija „Sandrauga“, Lietuvos sveikatos apsaugos profesinių sąjungos federacija ir profesinių sąjungų organizacija „Lietuvos medikų forumas“.

Susitarimas tarp Sveikatos apsaugos ministerijos ir visų devynių medikų profesinių sąjungų organizacijų galios trejus metus ir apims viso sveikatos sistemos sektoriaus darbuotojus, bus taikomas viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų, greitosios medicinos pagalbos ir biudžetinių sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, kurie yra sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų nariai.

Galime džiaugtis pasiektu rezultatu, tačiau taip pat jau turime iš anksto numatytus ateities darbus, žinome, kad po keleto mėnesių vėl turime būti pasirengę sėsti prie derybų stalo ir tęsti darbą, kadangi laukia kitų metų pradžia atidėti klausimai, kurių negalime pamiršti.

Po Sveikatos apsaugos ministerijoje įvykusio sutarties pasirašymo sutarčiai pristatyti skirtoje spaudos konferencijoje sveikatos apsaugos ministras Arūnas Dulkys dėkojo derybų komandai ir teigė, kad sutartyje įsipareigojimai yra realūs, sąžiningi ir atitinka finansinę šalies situaciją, todėl 2022 m. biudžete numatyti ištekliai sveikatos darbuotojų darbo užmokesčiui didinti. Taip pat informavo apie sutarimą nuolat reaguoti į pokyčius,

kiekvienais metais nuo kovo 1 d. vertinti pasirašytos sutarties įgyvendinimą, aptarti situaciją bei spręsti, ką galima padaryti geriau. Ministras teigė, kad, nors derybos prasidėjo karantino metu, pasirašymas vyko šalyje esant dviem ekstremaliosioms situacijoms, tačiau visi tikisi, kad sutartis bus tvari, brandi ir ilgalaikė.

Pasirašyta sutartis atneš visokeriopą naudą sveikatos įstaigų darbuotojams:

- Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) numatyta skirti papildomą finansavimą buvusios sutarties tęstinumui ir naujos sutarties numatytam sveikatos įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti;
- Sutartyje nustatyta, kad, šalyje padidinus nustatytą minimalią mėnesinę algą (MMA), Vyriausybė LNSS įstaigoms kasmet papildomai skirs tokią lėšų sumą, kuri reikalinga sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui didinti, taip užtikrinant nuoseklų šių darbuotojų darbo užmokesčio augimą;
- Numatyta, kad didesnio viešojo sektoriaus gydymo įstaigose dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio bus siekiama etapais – kasmet skiriant papildomų PSDF lėšų sveikatos priežiūros paslaugų įkainiams didinti. Įstaigose iš papildomai gautų lėšų bus nuosekliai keliami gydytojų, slaugytojų ir kitų sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų atlyginimai;
- Įstaigų parengti darbo apmokėjimo nuostatai privalės būti suderinti su profesinėmis sąjungomis;
- Sutartyje numatyta trumpesnė darbo laiko trukmė tiesiogiai su pacientais dirbantiems darbuotojams; taip pat numatytos ilgesnės trukmės atostogos medikams;
- Dėmesys kvalifikacijos tobulinimui – lengvinama našta darbuotojams, kuriems tekdavo patiems susimokėti už kvalifikacijos tobulinimą. Atsižvelgiant į priimtus sutarties nuostatus, atsiras galimybė tobulintis įstaigos lėšomis iš tam tikslui numatyto fondo;
- Papildomas dėmesys darbuotojų saugai ir sveikatai, numatyti priedai darbuotojams, dirbantiems kenksmingų ir pavojingų veiksmų veikiamose darbo vietose;
- Dėmesys teigiamos darbo aplinkos ir darbo kultūros formavimui. Numatomas profesinių sąjungų dalyvavimas įstaigose priimant sprendimus, bendradarbiavimo kultūros ir socialinės partnerystės skatinimas.



Profesinių sąjungų lyderiai aptaria LNSS šakos kolektyvinę sutartį

Taip pat sutartyje numatyta siekti psichologinės darbuotojų gerovės ir saugios darbo aplinkos užtikrinimo, atsižvelgiant į jau egzistuojančius priemonių planus bei siekti jų sėkmingo įgyvendinimo. Be to, numatoma

parengti sveikatos darbuotojų darbo krūvio nustatymo metodikas, atsižvelgiant į realias darbo funkcijų atlikimo laiko sąnaudas, ir taip užtikrinti adekvačius darbo normatyvus.

Svarbu pabrėžti, kad su sutarties pasirašymu socialinis dialogas nesibaigia – kiekvienais metais sutartis bus sistemingai peržiūrima, monitoruojama, papildoma ir atnaujinama.

Pasirašius sutartį, profesinių sąjungų laukia darbas su savo nariais – nuostatų išaiškinimas, konsultacijos dėl įgyvendinimo, stebėseną, kaip įstaigose laikomasi sutarties nuostatų, pagalba nariams iškilus sunkumams.

Labai tikimės, kad sutarties nuostatų įgyvendinimas teigiamai paveiks slaugytojų ir kitų sveikatos darbuotojų darbo sąlygas, inicijuos teigiamus darbo aplinkos pokyčius, užtikrins darbo užmokesčio didėjimą ir kitas garantijas. Sunkus darbas pandemijos laikotarpiu, didėjantys darbo krūviai, profesinio perdegimo grėsmė, ne visuomet adekvatus, sunkaus darbo neatitinkantis darbo užmokestis, ne kartą skatino slaugytojus svarstyti apie darbo keitimą. Tikimės, kad sutartis padės pagerinti situaciją ir išspręsti kylančias problemas.